

Πρωτοβουλίες ΤΕΕ για τη συνολική αναμόρφωση και εξυγίανση της παραγωγής των δημοσίων έργων

Το συνολικό πλαίσιο, μέτρων δράσεων και προτάσεων αναμόρφωσης και εξυγίανσης της παραγωγής των δημοσίων έργων στη χώρα μας καλύπτει η θεματολογία του συνεδρίου, που διοργανώνει το ΤΕΕ τον Απρίλιο του 2005, με στόχο η προετοιμασία και η πορεία διαλόγου, όπως επίσης τα τελικά συμπεράσματα του συνεδρίου να συμβάλουν στην ολόπλευρη αντιμετώπιση του θέματος. Ο κ. Γιάννης Αλαβάνος, πρόεδρος του ΤΕΕ, παράλληλα με την παρέμβαση, που άσκησε με την τοποθέτηση του και απαντώντας σε ερωτήσεις κατέθεσε προς τον πρόεδρο και τα μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, το πλήρες θεματολόγιο του Συνεδρίου του ΤΕΕ για τα δημόσια έργα. Επίσης, ο κ. Αλαβάνος κατέθεσε στην Επιτροπή της Βουλής υπόμνημα με τις θέσεις που υποστηρίζει το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας ως προς την ανάθεση και την κατασκευή των δημοσίων έργων, προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη συζήτηση του σ/ν «Μειοδοτικό Σύστημα Ανάθεσης Δημοσίων Έργων και Συναφείς Διατάξεις» στην Επιτροπή σας.

ΤΕΕ: ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ 2005

Η θεματολογία του συνεδρίου για τα δημόσια έργα

Σε τρεις βασικές ενότητες διακρίνεται η θεματολογία του Συνεδρίου για τα δημόσια έργα που διοργανώνει το ΤΕΕ τον Απρίλιο του 2005. Η πρώτη ενότητα καλύπτει διεξοδικά προβλήματα και λύσεις στις φάσεις παραγωγής των έργων, η δεύτερη ενότητα στο ρόλο και τις ικανότητες των συντελεστών των έργων, ενώ η τρίτη ενότητα αφορά στα ειδικά θέματα αναβάθμισης των παραγόντων μελέτης, υλοποίησης, επίβλεψης των έργων. Αναλυτικά το θεματολόγιο του Συνεδρίου ΤΕΕ έχει ως εξής:

Μέρος Α: Προβλήματα και λύσεις στις Φάσεις Παραγωγής

A1. Προγραμματισμός

Θεσμολογική απογραφή αναγκών, Σύλληψη της μορφής και της έκτασης των αντιστοίχων απαιτούμενων τεχν. έργων, Αποτίμηση των λειτουργικών / περιβαλλοντικών / οικονομικών επιπτώσεων των πιο πάνω έργων, Χρονικός Προγραμματισμός, Προκαταρκτικός οικονομικός Προγραμματισμός.

- Καταγραφή δυσλειτουργιών, όπως λ.χ. Παρεμβάσεις «ειδικών» συμφερόντων, ατελείς εκθέσεις σκοπιμότητας, κοντόφθαλμος χρονικός προγραμματισμός, μη – ρεαλιστικές οικονομικές προοπτικές, κλ.π.
- Ανάδειξη πετυχημένων παραδειγμάτων
- Προτεινόμενες βελτιώσεις

A2. Μελέτη

Ρητή πρόβλεψη της σκοπούμενης στάθμης επιτελεστικότητας, Δεδομένα υποδομής, Υδρολογικά στοιχεία, Δεδομένα υπεδάφους και αντλήσεων, Πηγές υλικών, Μελέτη κατασκευασιμότητας, ανάλυση διακινδύνευσης λειτουργίας, Πληρότητα και συμβατότητα συμβατικών τευχών, Διαδικασίες παρακολούθησης / Ελέγχου / παραλαβής Μελετών, Ανάδραση απ' την Κατασκευή. Το Σύστημα «Μελέτη και Κατασκευή»

- Καταγραφή αντιστοίχων δυσλειτουργιών, ατελειών, και αποτυχιών.
- Ανάδειξη επιτυχών περιπτώσεων
- Προτεινόμενες λύσεις

A3. Κανονιστικό περιβάλλον

Πρότυπα υλικών και προϊόντων, Τεχνικές εγκρίσεις συστημάτων, Κατάλογοι και χαρακτηριστικά Μηχανημάτων, Κατάλογοι και χαρακτηριστικά Τεχνικού Προσωπικού, Προδιαγραφές συντάξεως Μελετών, Κανονισμοί σχεδιασμού, Πρότυπες Τεχν. Προδιαγραφές, Πρότυπα κείμενα κοστολόγησης (Αναλύσεις Τιμών ή / και Τυποποιημένα Τιμολόγια).

- Καταγραφή των προβλημάτων που προκύπτουν απ' τις δυσχέρειες συνεργασίας του εθνικού οργανισμού τυποποίησης με τον τεχνικό κόσμο της Χώρας, καθώς και απ' τις εξελίξεις στην έκδοση κανονιστικών κειμένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Ανάδειξη της προόδου που γίνεται

- Προτάσεις τρόπων βελτίωσης)

A4. Διαθεσιμότητα χώρων

Απαλλοτριώσεις, Αρχαιολογία, Καταπατητές, Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας, Περιβάλλον (ως παράγοντας διαθεσιμότητας χώρου έργων, οδών προσπελάσεως, χώρων λήψης / απόρριψης υλικών κ.λπ.)

- Καταγραφή της έκτασης των προβλημάτων και των συνεπειών τους
- Προτάσεις θεσμικών βελτιώσεων)

A5. Διαγωνισμός Κατασκευής

Έλεγχος επάρκειας προϋποθέσεων για την προώθηση της Διακήρυξης, Θεσμικές διαδικασίες προ-ελέγχων των συμβατικών τευχών, (από τεχνική και «ηθική» άποψη). Εξορθολογισμός κειμένων Διακήρυξης και Γεν. Συγγραφής Υποχρεώσεων, Προεπιλογή Κατασκευαστών, Ενημερωτικές συγκεντρώσεις υποψηφίων μειοδοτών πριν απ' την υποβολή προσφορών, Θεσμοποιημένη μεθοδολογία προσδιορισμού των διακηρυσσόμενων προθεσμιών έναρξης / αποπεράτωσης κατασκευής, Κόστος έργου προβλεπόμενο απ' την Υπηρεσία, Τύποι Συμβάσεως; Συστήματα επιλογής του Καταλληλότερου Αναδόχου, (παλαιός και νέος νόμος, κ.λπ.), Έκταση ελέγχων ή αναστολών πριν απ' την εγκατάσταση του Αναδόχου, Καινοτομικά συστήματα επίλυσης διαφορών με τον Ανάδοχο (Δικαιοσύνη, Πραγματογνώμονες, Διαιτησία), Πριμοδότηση εγκαιρότητας αποπεράτωσης.

- Καταγραφή της σωρείας δυσλειτουργιών και ατελειών στο καθένα απ' τα προηγούμενα στάδια και των τελικών πολλαπλών συνεπειών τους
- Προτάσεις βελτιώσεων

A6. Χρηματοδότηση Έργων

Έγκαιρη ή ρητώς προγραμματισμένη εξασφάλιση πιστώσεων πριν από την έναρξη, οι ιδιότυπες σχέσεις ΥΠΕΘΟ/ΥΠΕΧΩΔΕ και οι εμφανέστατες δυσλειτουργίες στην αξιοποίηση πιστώσεων, Νέα Συστήματα χρηματοδότησεως, Συγχρηματοδοτήσεις Δάνεια κ.λπ.

A7. Κατασκευή

Επάρκεια εσωτερικής οργάνωσης του Κατασκευαστή για την ελαχιστοποίηση της κακοτεχνίας, Ολική διασφάλιση ποιότητας (τεχν. προσωπικό, μηχανήματα, υλικά τελικό προϊόν), Ασφάλεια Εργαζομένων, Περιβαλλοντική μέριμνα, Παρακολούθηση Κόστους, Το πρόβλημα του ειδικευμένου /πιστοποιημένου Τεχν. Προσωπικού, Ορθολογικές σχέσεις Αναδόχου με την Επίβλεψη. Πολυετής ασφάλιση κατασκευής, Διευθυντική των συμβάσεων κατασκευής (τροποποιήσεις, Συμπληρωματικές συμβάσεις, επί έλασσον δαπάνη, κλπ)

- Εντόπιση των ατελειών
- Προβολή των επιτυχών παραδειγμάτων
- Προτάσεις λύσεων

A8. Επίβλεψη

Επάρκεια (ποσοτική, ποιοτική), Υλικοτεχνική υποδομή, Αμοιβές, Συνεργασίες για την Επίβλεψη (αυτάρκεια, συμμετοχή του Μελετητή, εξωτ. Σύμβουλοι, περιστατικό προσωπικό χωρίς αποφασιστικές αρμοδιότητες), Δικαιώματα και σχέσεις με την Προϊσταμένη Αρχή. Ο θεσμός των Επιθεωρητών Δημ. Έργων Ειδικές τεχνικές και εργαλεία Διευθυντικός Ειδικό «Σώμα Επιβλεπόντων Μηχανικών», Ποιοτικός έλεγχος (εσωτερικός εξωτερικός), εμπειρίες απ' την εφαρμογή του ΕΣΠΕΛ,

- Καταγραφή δυσλειτουργιών
- Προβολή επιτυχών παραδειγμάτων – εντός και εκτός ΥΠΕΧΩΔΕ
- Προτάσεις λύσεων)

A9. Συντήρηση Δημοσίων Έργων

Η αντιμετώπιση της συντήρησης των έργων κατά τον σχεδιασμό τους. Στόχοι επιτελεσματικότητας, εξασφάλιση κόστους και μέσων εφαρμογής Συντήρησης (Περιγραφή του υφιστάμενου νομικού και τεχνικού κενού επί του θέματος, υπογράμμιση της σημασίας του, προτάσεις θεσμικών βελτιώσεων

Μέρος Β: Οι ικανότητες των Συντελεστών Παραγωγής

B1. Ο Κύριος του Έργου

Η σημασία του ευρύτερου περιβάλλοντος της Δημόσιας Διοίκησης, ποιές, πόσες δημόσιες Αρχές κάνουν έργα και υπό ποιές συνθήκες (απαιτούμενη οργάνωση και τεχνοδομή, διασφάλιση ποιότητας κ.λπ.), Δυνατότητα υποκατάστασης «αδύναμων» Υπηρεσιών, Πώς υπολογίζεται το συνολικό Κόστος του Έργου (λαμβάνομένων υπόψη και του κόστους του χρήματος, του κόστους των καθυστερήσεων, του κόστους των κακοτεχνιών, των δικαστικών επιδικαζόμενων αποζημιώσεων κ.λπ.), Οι συνέπειες της ενδεχόμενης αρχικής υποκοστολόγησης, Η οργάνωση των Δημ. Υπηρεσιών: Κλασικές Διευθύνσεις, ΕΥΔΕ, Ανώνυμες Εταιρίες Δημοσίου, Οργανισμοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η στελέχωση του δημόσιου φορέα (ποιότητα, ποσότητα, αμοιβές, μόνιμος θεσμός συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, δεοντολογία), Βέλτιστος βαθμός «γραφειοκρατίας», Έκταση και αποδοτικότητα των πολλαπλών δημοσίων Λογιστικών Ελέγχων, Η σημασία των ενδεχομένων «εξωτερικών» παρεμβάσεων, Οι συνέπειες της ουσιαστικής κατάργησης του θεσμού των Γενικών Διευθυντών, Οι συνέπειες της χρησιμοποίησης εξωτ. Συμβούλων, Ρόλος και ευθύνες των ανά 3-ετίαν εναλλασσόμενων πολιτικών ηγεσιών.

B2. Ο Μελετητής

Ποσοτική επάρκεια, Γνωσιακή επάρκεια σε σχέση με τις απαιτήσεις των νέων Τεχνολογιών (αλλά και σε σχέση με τον εκπαιδευτικό προσανατολισμό των Πολυτεχνικών Σχολών μας), Οργάνωση για τη διασφάλιση Ποιότητας Συνεργασιμότητα με την Εποπτεία της Μελέτης, Διαθεσιμότητα δικτύου συνεργαζόμενων εξωτερικών Ειδικών Μελετητών, Ανάδραση απ' την κατασκευή, Συστήματα επιλογής Μελετητών, Ασφάλιση Μελετητών.

B3. Οι Σύμβουλοι

Ρόλοι, συνήθη καθήκοντα – αρμοδιότητες: Σύμβουλοι επίβλεψης (σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των έργων – project & Construction Managers, ειδικοί σύμβουλοι για επιμέρους θέματα), Σύμβουλοι ωρίμανσης αυτοχρηματοδοτούμενων έργων (Χρηματοοικονομικοί, τεχνικοί, ειδικοί τεχνικοί, νομικοί κλπ) Ο «Ανεξάρτητος Μηχανικός» (Independent Engineer) για την επίβλεψη των Συμβάσεων Παραχώρησης, Σύμβουλοι Διαχείρισης Επιχ. Προγραμμάτων κ.α. Αποτελέσματα και επιπτώσεις από την χρησιμοποίησή τους στις Δημόσιες Υπηρεσίες και στα έργα.

B4. Οι Προμηθευτές Υλικών, Προϊόντων, Μηχανημάτων, Λογισμικών

Εξορθολογισμός διασφάλισης Ποιότητας του τελικού Έργου μέσα σε ένα Εθνικό πλαίσιο «ελέγχων στην πηγή» των Προμηθευτών/ Μελετητών/ Κατασκευαστών, Κωδικοποίηση προϋποθέσεων λειτουργίας του κάθε Προμηθευτή, Μητρώο Προμηθευτών, Αυτοαστυνόμευση τους μέσω του Συλλόγου των, Σύστημα ρεαλιστικών ελέγχων τήρησης Προτύπων, Σύστημα ελέγχου συμμόρφωσης με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα. (Θα τεκμηριωθεί η θεμελιώδης σημασία της εξοικονόμησης εθνικών πόρων και μέσων, όταν οι έλεγχοι δεν αναβάλλονται για το τέλος της διαδικασίας - αλλ' εκτελούνται στην αρχή της).

B5. Ο Κατασκευαστής

Τεκμηρίωση της ιδιοτυπίας της εργοταξιακής βιομηχανίας και εντόπιση των αναγκαίων ικανοτήτων των Κατασκευαστών, Προβλήματα στελέχωσης εργοταξίου και συναφή θέματα εκπαίδευσης / πιστοποίησης τεχν. προσωπικού όλων των βαθμίδων, Οικονομική και Οργανωτική επάρκεια (βέλτιστο μέγεθος και η αντιπαράθεση «μικρών» και «μεγάλων»), Η περί κέρδους αντίληψη του Αναδόχου (απ' την οργάνωση /εμπειρία, απ' την επιτελική / πλάσματική τιμολόγηση, απ' την εφαρμογή «φθηνής» λογικής που οδηγεί σε αθέλητες κακοτεχνίες), Ασφάλιση του Αναδόχου.

Μέρος Γ: Ειδικά Θέματα

- Γ1. - Στρατηγική Ολικής Ποιότητας του τεχνικού εν χρήσει Δημοσίου Έργου
- Γ2. — Εναρμονισμένη και κωδικοποιημένη Νομοθεσία Δημοσίων Έργων
- Γ3. – Συγχρηματοδοτούμενα και Αυτοχρηματοδοτούμενα Έργα
- Γ4. – Ειδική προβληματική των Έργων της ευρύτερης Αυτοδιοίκησης και των διαφόρων Νομικών Προσώπων
- Γ5. – Το μέλλον του Μελετητικού και του Κατασκευαστικού δυναμικού της

Χώρας

- Γ6. - Η Εκπαίδευση των Συντελεστών της Παραγωγής
- Γ7. - Η μάστιγα της Ετεροληψίας
- Γ8. – Οι Διαχειριστικές Αρχές, Συγχρηματοδοτήσεις απ'τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Συστήματα και φορείς Διαχείρισης
- Γ9. - Συνοπτική παρουσίαση της συνολικής εικόνας του Κλάδου μέσα στο

Πλαίσιο της Ανάπτυξης της Χώρας και της ευρωπαϊκής σύγκλισης:

- Στόχοι του Συνεδρίου
- Η σημερινή εικόνα
- Εμφανή προβλήματα
- Διαγνώσεις παθολογίας του Συστήματος
- Πιθανοί άξονες θεραπείας

- Γ10. - Ο χρόνος, ως σημαντικότετος παράγοντας κέρδους στο πλαίσιο Παραγωγής Δημοσίων